

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/29251

G.K.161

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- 25802
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/29251)

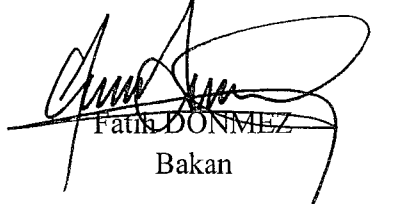
21 Ağustos 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.654140 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Ali KENANOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/29251 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek : 7-29251 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ
KENANOĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI**

DÖNEM
27-3

ESAS NO
7/29251

Sorular:

Avrupa Birliği istatistik kurumu Eurostat, ülkelere göre 2018-2019 yıllarındaki elektrik ve gaz fiyatlarındaki değişimi gösteren yeni istatistiklerini yayımlamıştır.

Buna göre, Avrupa'da 2018'in ikinci çeyreği ile 2019'un ikinci çeyreği arasında elektrik ve gaz fiyatlarının en fazla arttığı ülke Türkiye olmuştur.

Doğal gaz fiyatlarına bakıldığında Avrupa Birliği'nde ortalama yüzde 1,7 oranında bir artış gözlemlenirken, bazı ülkelerde fiyatlar düşmüştür. Buna göre, Letonya'da yüzde 22, Danimarka'da yüzde 15,5 ve Yunanistan'da yüzde 10,2 indirim olmuştur.

En fazla zam ise yüzde 24,5 ile Türkiye'de olmuştur. Türkiye'yi yüzde 16,7 ile İspanya ve yüzde 12,9 ile Hırvatistan takip etmektedir.

Elektrik fiyatları ise Avrupa Birliği'nde ortalama yüzde 1,3 artmıştır. Türkiye'de yüzde 20,2, Hollanda'da yüzde 19,6 ve Litvanya'da yüzde 14,3 zam yaşanmıştır. Diğer yandan, Danimarka'da yüzde 6,3, Yunanistan'da yüzde 5,8, Portekiz'de ise yüzde 4,9 indirim görülmektedir.

Eurostat ayrıca ülkelerdeki gaz ve elektrik fiyatlarını satın alma gücü paritesine göre de değerlendirmektedir. Bu yöntemle yapılan hesaplamalarda, ülkedeki ortalama maaş ve paranın satın alma gücüne bakılarak daha doğru bir karşılaştırma yapılmasına imkan sağlamaktadır.

Satın alma gücüne göre elektrik fiyatlarına bakıldığında en pahalı elektriğin sırasıyla Türkiye, Romanya ve Almanya'da bulunduğu görülmüyor. En ucuz elektriğe erişenler ise İzlanda, Norveç ve Finlandiya olduğu görülmektedir.

Satın alma gücüne göre gaz fiyatlarına bakıldığında Avrupa'daki en pahalı doğal gaz sırasıyla İspanya, İsveç ve İtalya'da bulunurken, Türkiye orta sıralarda, en ucuzların da sırasıyla Lüksemburg, Birleşik Krallık ve Letonya bulunmaktadır. Bütün bunlara göre;

-2019'un ilk yarısının sonu itibarıyla Avrupa ülkelerinde elektriğe en çok zam gelen ülke neden Türkiye'dir?

-2019'un ilk yarısının sonu itibarıyla Avrupa ülkelerinde doğal gaza en çok zam gelen ülke neden Türkiye'dir?

-Satın alma paritesine göre Avrupa ülkeleri arasında elektriği en pahalı kullanan ülke neden Türkiye'dir?

-Dünya genelinde doğal gaz fiyatları düşerken Türkiye'de neden artmaktadır?

-Doğal gaz ithalatını Türkiye hangi fiyat üzerinden yapmaktadır?

-Türkiye neden yüksek fiyattan doğal gaz kullanmaktadır?

-2019 yılı itibarıyla faturasını ödemediği için elektriği ve gazı kesilen kaç hane ve iş yeri vardır?

Cevaplar:

Ülkemizde, enerji fiyatları; piyasa koşulları, ülkenin ekonomik şartları, piyasa fiyat istikrarı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) tarife ile ilgili kararları, alım-satım-işletme giderleri gibi maliyet unsurları ve bunlardaki değişimler dikkate alınarak mümkün olan en makul seviyede belirlenmektedir. 2019 yılı Ocak ayında meskenlerde kullanılan elektrik fiyatlarında %10 oranında indirimle gidilmiştir. Daha sonra piyasa koşulları gereği 1 Temmuz 2019 tarihinden geçerli olmak üzere %14,99, 1 Ekim 2019 tarihinden geçerli olmak üzere ise %14,89 oranında bir artış söz konusu olmuştur. Bahse konu maliyet unsurlarındaki artışların haricinde kur ve enflasyonda oluşan artışlara rağmen 1 Ekim 2019 tarihinden itibaren perakende elektrik tarifelerinde bir artış yapılmamıştır.

Doğal gaz toptan satış fiyatlarında 1 Eylül 2019 tarihinden sonra herhangi bir değişiklik yapılmamış olup, 1 Temmuz 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, elektrik üretim amaçlı kullanımında %12,5, sanayi ve ticarethane abonelerin de ise %9,7 oranında indirim yapılmıştır.

Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmaları, uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari akitler olup, bu anlaşmaların hükümleri ticari gizlilik içermektedir. Ticari gizliliğe haiz konuların

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ
KENANOĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI**

DÖNEM
27-3

ESAS NO
7/29251

açıklanması anlaşmaya aykırılık teşkil etmekte olup bu aykırılık, gerektiğinde anlaşmanın feshi veya bu nedenle doğan zararın tazmini gibi yaptırımlara yol açabilmektedir. Ayrıca, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 4'üncü maddesinde "...Ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz..." ve 7'nci maddesinde "Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür." hükümlerine istinaden doğal gaz alım maliyetlerine ilişkin bilgilerin paylaşılması mümkün olmamaktadır.

Önergede konu edilen ve dünya genelinde düştüğü ifade edilen doğal gaz fiyatları; Avrupa'daki doğal gaz borsasında belirli bir zaman diliminde oluşan fiyatlar olup, borsada oluşan fiyatlar ile ithalat fiyatları birbirinden farklı kavramlardır. Uzun dönemli doğal gaz alım satım anlaşmalarındaki fiyat yapıları, genellikle ani çıkış ya da düşüslere sebebiyet vermeyecek şekilde belirlenmektedir. Ancak borsalarda yaşanan gelişmeler yukarı veya aşağı yönlü sert fiyat hareketleri meydana getirebildiğinden ve borsa fiyatları ile uzun dönemli anlaşmalarla yapılan ithalat fiyatları arasında farklılaşmalar yaşandığından; söz konusu fiyatlar arasındaki irtibatı tesis etmek üzere fiyat revizyonu mekanizmalarıyla anlaşmalarda belirlenmiş periyotlarda fiyat revizyonu yapılarak piyasa fiyatları ile korelasyon korunmaktadır. Ayrıca doğal gaz toptan satış fiyatları www.botas.gov.tr internet adresinde yayımlanmaktadır.

Avrupa İstatistik Kurumu (Eurostat)'ın en güncel olan 2019 yıl sonu verilerine göre hem Avrupa ülkeleri hem de AB üyesi ülkeler sıralaması baz alındığında, konutta en ucuz doğal gaz fiyatının, sanayide ise ikinci en düşük doğal gaz fiyatının ülkemizde uygulandığı görülmektedir. Ayrıca, önergede iddia edildiği gibi Avrupa ülkeleri arasında elektriğin en pahalı kullanıldığı ülke Türkiye olmayıp yine en güncel olan Eurostat 2019 yıl sonu verilerine göre mesken fiyatlarında beşinci, sanayi fiyatlarında ise on birinci en ucuz ülke konumundadır. Yine güncel Eurostat verilerine göre Avrupa Birliği üyesi ülkeler ile elektrik fiyatlarına ilişkin bir kıyas yapıldığında ise konutta ikinci, sanayide ise altıncı en düşük elektrik fiyatı ülkemizde uygulanmaktadır.

2019 yılı sonu itibarıyla üretilen 379.382.462 elektrik faturasından, sözleşmesine göre yükümlülüklerini yerine getirmeyen muhtelif elektrik abone gruplarının % 1,10'unda zorunlu olarak geçici kesinti uygulanmış olup, mevzuatı kapsamında yükümlülüklerini yerine getiren bütün abonelere tekrar elektrik arzı sağlanmıştır.

2019 yılı sonu itibarıyla üretilen 153.222.580 doğal gaz faturasından, sözleşmesine göre yükümlülüklerini yerine getirmeyen muhtelif doğal gaz abone gruplarının % 0,63'ünde zorunlu olarak geçici kesinti uygulanmış olup, mevzuatı kapsamında yükümlülüklerini yerine getiren bütün abonelere tekrar doğal gaz arzı sağlanmıştır.